

»ondskabens akse«, dvs. Iran, Irak og Nordkorea?»

Skriftlig begrundelse

Præsident Bush er i stigende grad begyndt at anvende en krigsretorik, som kan få helt uoverskuelige konsekvenser. Indtil nu mest markant i den årlige tale til nationen den 29. januar 2002, hvor Bush satte navn på det, han kaldte »ondskabens akse« og mere end antydede, at USA er i færd med at udvide krigen imod Talebanregimet til andre lande.

EU-kommissær Chris Patten har i stærke vendinger taget afstand fra den amerikanske retorik, og han har i denne kritik fået følgeskab af en række EU-lande, bl.a. Frankrig, Tyskland og Storbritannien. Også Kofi Annan har taget afstand fra den amerikanske retorik.

Den danske regering bør melde klart ud – på linie med Chris Patten og de øvrige kritiske røster.

Holger K. Nielsen (SF):

Når jeg har stillet det her spørgsmål, er det, fordi der er ved at opstå en, synes jeg, farlig udvikling omkring den retorik, som den amerikanske præsident bruger. Det startede i den årlige tale til nationen sidst i januar, hvor han brugte udtrykket ondskabens akse om Iran, Irak og Nordkorea. Og sådan som man kan vurdere det, er der helt klart lagt op til, at USA overvejer at udvide den krig, de er i i øjeblikket.

Det har fået en række europæiske ledere til at tage klart afstand fra den amerikanske præsident og ikke mindst Chris Patten, kommissæren for de anliggender. Også Kofi Annan har taget afstand fra det.

Jeg synes, man har hørt lidt spage røster fra den danske regering. Jeg vil godt høre, om ministeren utvetydigt vil tage afstand fra den krigsretorik, som George W. Bush har brugt i den her anledning.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Man har aldeles ikke hørt spage røster fra mig. Man har hørt en klar udtalelse fra mig. Den går ud på, at jeg hverken vil give Bush karakter for hans taler, Chris Patten for hans artikler, Védrine for hans udtalelser eller Joschka Fischer for hans udtalelser. De må tale, som de vil.

Det, jeg har sagt, er, at jeg udtrykker, hvad den danske regering mener, og det er ikke min

opgave at give karakterer for de andres udtalelser.

Så vil jeg godt omkring selve situationen sige, at vi altså skal huske på, hvad det her drejer sig om. Det drejer sig om, hvad der skete den 11. september og kan ske igen. Det har regeringen ikke glemt.

Danmark arbejdede meget aktivt for EU's klare solidaritetsmelding. Den daværende regering gjorde det klart dengang, at Danmark stod skulder ved skulder med USA i denne sag, også i det lange løb. Og det gør vi altså fortsat.

Der har siden terrorangrebet den 11. september 2001 hele vejen været tæt kontakt med USA. Vi er partnere med USA, og vi er sikre på, at USA også i fremtiden vil holde os underrettet om mulige nye tiltag i terrorbekæmpelsen.

Vedrørende omtalen af Iran, Irak og Nordkorea og den såkaldte ondskabens akse, som hr. Holger K. Nielsen spørger til, skal man holde sig for øje, at den amerikanske bekymring udspringer af mistanken om, at de tre lande kan være involveret i produktion og spredning af masseødelæggelsesvåben.

Jeg synes faktisk, det var meget klogt af den danske regering ikke at hoppe på den antiamerikanske vogn, for man skal være opmærksom på, at præsident Bush i Japan i forgårs sagde:

»Vi ønsker at løse alle problemer fredeligt, hvad enten det drejer sig om Irak, Iran eller Nordkorea for den sags skyld.«

Vi må være opmærksomme på risiciene og søge at få overblik over verdensterrorismen i alle dens afskygninger. Jeg hæfter mig i den forbindelse også ved de udtalelser, som udenrigsminister Colin Powell og sikkerhedsrådgiver Rice de seneste dage er fremkommet med. Det er gjort klart, at der ikke er taget beslutning om at anvende magt mod nogen af de tre lande, og i går sagde Colin Powell i Financial Times – og der er jeg igen glad for, at jeg ikke er hoppet på den anden vogn – at USA ville holde sig i kontakt med alle sine allierede og venner, før nogen begiver sig ind i en krigstilstand.

Det vil sige, at Colin Powell i går præcis har udtrykt det, vi forventede, nemlig at Amerika selvfølgelig vil holde sammen på verdensalliancen, og det fremmer ikke noget som helst, at vi strides om ordvalg.

Holger K. Nielsen (SF):

Det kan være godt nok, men det vigtige er, hvad man i givet fald svarer den amerikanske regering, hvis den beder om et godt råd vedrørende